

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2021

22-6-2021

ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. α. σελ. 140-141 « Στην αρχή η περίθαλψη...ή να αποκτήσουν γεωργικό κλήρο»

β. σελ. 140 « Το Νοέμβριο του 1919...πριν από την υπογραφή της συνθήκης»

γ. σελ. 96 « Η συνθήκη των Σεβρών...απτή πραγματικότητα»

σελ. 144 «Τον Ιούλιο του 1920...προσάρτηση της περιοχής στην Ελλάδα»

A2. α ΣΩΣΤΟ

β ΣΩΣΤΟ

γ ΣΩΣΤΟ

δ ΛΑΘΟΣ

ε ΛΑΘΟΣ

B1. σελ. 50 «Το Νοέμβριο του 1920...και τις βαρύτατες συνέπειές της»

B2 α. σελ. 46 «Οι διαφορές του αγροτικού προβλήματος...ως το τέλος των Βαλκανικών πολέμων»

β. σελ. 46-47 «Στη διάρκεια του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου...σε Κομμουνιστικό κόμμα Ελλάδος»

Γ1. α. σελ. 149-151 « Στις 24 Ιουλίου 1923...κάποιων επίμαχων περιοχών»

Παράλληλα οι μαθητές θα πρέπει να αξιοποιήσουν με την μέθοδο της σύνθεσης τις παρακάτω πληροφορίες του κειμένου α:

- Το κριτήριο της ανταλλαγής υπήρξε η θρησκεία.
- Τουρκόφωνοι ελληνορθόδοξοι και ελληνόφωνοι μουσουλμάνοι βρέθηκαν, παρά τη θέλησή τους, σε χώρες που ήταν ξένες στα ήθη και στη γλώσσα τους.
- 585.000 μουσουλμάνοι θα ανταλλάσσονταν με 1.300.000 χριστιανούς ορθοδόξους

β. σελ. 151-152 « Όταν έγινε γνωστή...συμφερόντων του ελληνικού κράτους»

Παράλληλα οι μαθητές θα πρέπει να αξιοποιήσουν με την μέθοδο της σύνθεσης τις παρακάτω πληροφορίες των κειμένων που αποτελούν αίτια αποδοχής της σύμβασης από το Βενιζέλο:

α: Ο Βενιζέλος παραδέχτηκε ότι στην ουσία η σύμβαση δεν συνίσταται σε μια συμφωνία για την ανταλλαγή ελληνικών και μουσουλμανικών πληθυσμών και των περιουσιακών τους στοιχείων, αλλά κυρίως σε μια συμφωνία που προβλέπει την απέλαση του μουσουλμανικού πληθυσμού από την Ελλάδα μετά την εκδίωξη των Ελλήνων από την Τουρκία.

β. Ο Βενιζέλος στόχευε να αποτρέψει μία έκβαση ακόμη πιο βλαπτική για τα ελληνικά συμφέροντα: τη μονομερή απογύμνωση και εκδίωξη ή εξόντωση ελληνικών πληθυσμών.

Η Ελλάδα ήταν εκείνη που είχε άμεση ανάγκη συμφωνημένης υποχρεωτικής ανταλλαγής

Οι ελληνικοί πληθυσμοί είχαν ήδη εγκαταλείψει το έδαφος της Τουρκίας και η ίδια απέκλειε την επιστροφή τους. Μπορούσε να υπολογίζει ότι θα ακολουθούσαν και οι υπόλοιποι.

Στην Ελλάδα παρέμενε σχεδόν μισό εκατομμύριο Τούρκων

Χωρίς συμφωνία υποχρεωτικής ανταλλαγής, ήταν αδύνατο να εκδιωχθούν ώστε να χρησιμεύουν οι ακίνητες περιουσίες τους για την αποκατάσταση μεγάλου μέρους των Ελλήνων προσφύγων από την Τουρκία

γ. Με τηλεγράφημα στον επίτροπο της Κοινωνίας των Εθνών ο Βενιζέλος υποστήριξε ότι:

-Ο υπουργός των Εσωτερικών της κυβερνήσεως της Άγκυρας δήλωσε, πριν από 15 μέρες, ότι οι Τούρκοι έχουν αποφασίσει να μην ανεχθούν στο εξής την παρουσία των Ελλήνων στα οθωμανικά εδάφη.

Ο ερχομός του χειμώνα θα κάνει την επίλυση του προβλήματος της κατοικίας των προσφύγων δυσχερέστερη ακόμη και από εκείνη του ανεφοδιασμού τους

Δ1α. σελ. 42-43 «Στον ελληνικό χώρο... τεχνητές ελλείψεις»

Παράλληλα οι μαθητές θα πρέπει να αξιοποιήσουν με την μέθοδο της σύνθεσης την πληροφορία του κειμένου α ότι στην περίοδο 1881-1895 εμφανίστηκε στο προσκήνιο της ελληνικής κοινωνίας το πρόβλημα μιας μεγάλης γαιοκτησίας με κέντρο τις νέο-απελευθερωμένες περιοχές της Θεσσαλίας και της Άρτας

β. σελ. 81 «Στα εδάφη της Θεσσαλίας...βελτίωση της θέσης τους»

σελ.43 «Οι κερδοσκοπικές πρακτικές των πλούσιων Ελλήνων του εξωτερικού δημιούργησαν εντάσεις...σε ακτήμονες»

Παράλληλα οι μαθητές θα πρέπει να αξιοποιήσουν με την μέθοδο της σύνθεσης τις παρακάτω πληροφορίες των κειμένων:

α. Το ελληνικό κράτος είχε καταπολεμήσει με συνέπεια κάθε προσπάθεια για τη συγκρότηση μεγάλης γαιοκτησίας μέχρι το 1881. Όμοια είχε καταπολεμήσει τον κολλητικό τρόπο καλλιέργειας του εδάφους και είχε ευνοήσει τη μικρή ιδιοκτησία και την οικογενειακή παραγωγή.

Η κυβέρνηση Τρικούπη εμφανίστηκε να ευνοεί τη συγκρότηση μιας μεγάλης γαιοκτησίας. Η αιτία της μεταβολής αυτής πρέπει να αναζητηθεί στο ότι δικαιούχοι των τσιφλικικών δικαιωμάτων στη Θεσσαλία-Άρτα δεν ήταν πια οι επαρχιακοί προύχοντες και κοτζαμπάσηδες, αλλά οι Έλληνες χρηματιστές της διασποράς.

Ο Τρικούπης υποχρεώθηκε να καλύψει πλήρως την επιχείρηση των πλούσιων ομογενών για την τσιφλικοποίηση της Θεσσαλίας, τόσο από νομική και δικαστική άποψη, όσο και από άποψη οικονομικής πολιτικής. Το βασικό επιχείρημα που έπεισε τον Τρικούπη να ακολουθήσει αυτή την πολιτική ήταν η ιδιότητα των νέων αγοραστών των κτημάτων.

β. Ο Δηλιγιάννης αμέσως μετά την προσάρτηση της Θεσσαλίας είχε καταθέσει νομοσχέδια για τη χορήγηση γης στους αγρότες, για τη δημιουργία ταμείων αγροτικής πίστης και για τη ρύθμιση της σχέσης μεταξύ τσιφλικάδων και αγροτών, τα οποία όμως προσέκρουαν στην αντίσταση των μεγαλογαιοκτημόνων και των Τρικουπικών

γ. Η συντηρητική κυβέρνηση Θεοτόκη, ψηφίζοντας το νόμο ΒΧΗ (9 Ιουλίου του 1899) «Περί εξώσεως δυστροπούντων ενοικιαστών», έδωσε στους τσιφλικούχους ένα ισχυρό μέσο ώστε να πειθαρχούν οι κολίγοι.

Το 1906 η επόμενη κυβέρνηση Θεοτόκη κατέθεσε ένα νέο νομοσχέδιο που περιόριζε και πάλι ουσιαδώς τα δικαιώματα των κολίγων.

Αυτή η συμβιβαστική λύση συνάντησε την αντίδραση των γαιοκτημόνων και εγκαταλείφθηκε.

Οι απαντήσεις είναι ενδεικτικές και επιγραμματικά διατυπωμένες

Τάταρης Άγγελος
Ιστορικός-Φιλολόγος